

Mezivládní panel pro změnu klimatu (IPCC): Musíme snižovat emise a musíme to udělat rychle

Společná tisková zpráva

PRAHA, 28. února 2022 - Dopady změny klimatu nabývají na síle a dosavadní klimatické balíčky a závazky nejsou dostatečné, varuje právě vydaná zpráva pracovní skupiny II Mezivládního panelu OSN pro změnu klimatu (IPCC) "Dopady, adaptace a zranitelnost". Měnící se klima je zásadním ohrožením pro lidstvo, ekosystémy i biologickou rozmanitost. Čas, ve kterém ještě můžeme zajistit bezpečnou a udržitelnou budoucnost pro všechny, se podle zprávy IPCC rychle krátí. I dočasné oteplení o víc než 1,5 °C přinese závažné a často nevratné škody. Překročení této hranice lze přitom podle IPCC očekávat už začátkem příštího desetiletí. [1] Zhoršujícím se dopadům změny klimatu bude nutné se přizpůsobit. Nová zpráva IPCC ale upozorňuje, že bez rychlého snižování emisí nebude adaptace dlouhodobě udržitelná. Dnešní zpráva je tak dalším důrazným apelem na bezodkladné přijetí bezprecedentních adaptačních i mitigačních opatření už v této dekádě.

Vědci a vědkyně v nové zprávě IPCC vybízejí k proměně fungování lidské společnosti směrem k větší klimatické odolnosti. Klíčovou roli v tomto procesu musí hrát i ochrana biodiverzity, ochrana i obnova ekosystémů. K zachování ekosystémových služeb bude třeba zajistit účinnou ochranu přírody na rozloze 30 - 50 % povrchu Země.

Dopady změny klimatu se v různých regionech světa výrazně liší. Nejcitelněji jsou často zasaženy ty nejchudší regiony. Součástí posilování odolnosti světa vůči změně klimatu proto musí být i dostatečná pomoc nejzranitelnějším lidem a oblastem.

Dnes zveřejněná **druhá část 6. hodnotící zprávy Mezivládního panelu OSN pro změnu klimatu** ([The Sixth IPCC Assessment Report, AR6](#)) se zaměřuje na *Dopady, adaptace a zranitelnost*. AR6 IPCC vychází postupně ve čtyřech částech. Po té první (vyšla 9. srpna 2021) a dnešní druhé části bude 4. dubna následovat část třetí pracovní skupiny zaměřená na mitigaci (zmírňování) změny klimatu. Závěrečná Souhrnná zpráva (*Synthesis Report*) vyjde v září tohoto roku.

Zpráva pracovní skupiny II (WG II) IPCC byla dnes zveřejněna v Ženevě. Byla představena zároveň i v Praze na tiskové konferenci, kterou společně připravili Centrum pro otázky životního prostředí UK, Informační centrum OSN v Praze, Klimatická koalice, Komise pro životní prostředí AV ČR a Učená společnost ČR s podporou Českého hydrometeorologického ústavu. Hlavní závěry zprávy prezentoval zástupce Česka v IPCC **Radim Tolasz z ČHMÚ**, klimatolog **Miroslav Trnka z CzechGlobe** - Ústavu pro výzkum globální změny AV ČR, ředitelka Hnutí DUHA **Anna Kárníková** a výzkumník **Robert Stojanov z Mendelovy univerzity**. Moderátorkou tiskové konference byla známá meteoroložka a redaktorka České televize **Tat'ána Míková**.

Radim Tolasz, klimatolog ČHMÚ a zástupce České republiky v IPCC, uvádí: "Svět má hodně problémů, které musí řešit. Změnu klimatu, její zmírňování a adaptaci na její projevy považuji za nejdůležitější. Je to problém, který se dotýká každého z nás, bez ohledu na naše sociální, politické nebo mezinárodní postavení."

Anna Kárníková, ředitelka Hnutí DUHA: "Zpráva přitahuje naši pozornost k funkčnosti české adaptační strategie, kterou resorty podle vlastního vyhodnocení chronicky neplní. Situace je kritická především v

oblasti lesů, půdy a krajiny, to jest ekosystémů, které dlouhodobě degradují, a zároveň jsou klíčové pro naši odolnost vůči klimatickým rizikům typickým pro Česko."

Tatána Miková z České televize uvádí: *"Ve světle nejnovějšího vývoje ve světě se mohou stát pro evropské země klimaticky šetrné technologie ekonomicky nejvýhodnějším řešením."*

Bedřich Moldan, předseda Centra pro otázky životního prostředí UK, řekl: *"Zpráva je pozoruhodná zejména svým mimořádně širokým záběrem, který dokumentuje základní provázanost procesů globální změny klimatu nejen se všemi ostatními planetárními přírodními procesy, ale zejména s klíčovými otázkami společenského rozvoje, demografického vývoje či sociální nerovnosti."*

Radim Šrám, předseda Komise pro životní prostředí AV ČR. *"V souvislosti s očekávanými klimatickými změnami je nutné zajistit studium, jak ovlivní zdravotní stav populace a na základě výsledků doporučit preventivní opatření."*

Jitka Martínková z Klimatické koalice řekla: *"Nová zpráva IPCC přináší velmi jasný vzkaz: je třeba rychle snížit emise skleníkových plynů, a to mnohem rychleji, než slibují současné závazky a trendy. Druhé sdělení nové zprávy IPCC je, že bezodkladně nastoupená cesta k udržitelné a odolné budoucnosti se světu rozhodně vyplatí."*

Michal Broža, vedoucí kanceláře OSN v Česku: *"COP26 v Glasgow ukázal, že celý svět už nyní pluje stejným směrem, ale není jisté, že k bezpečným břehům klimatické stability dorazíme včas. Bez rázných opatření bude velká část lidstva čelit potravinové nejistotě, nedostatku vody i stále častějším přírodním pohromám."*

[1] <https://www.ipcc.ch/report/sixth-assessment-report-working-group-i/>

O IPCC

Mezivládní panel pro změnu klimatu (IPCC) je orgán OSN pro hodnocení vědeckého poznání o změně klimatu. V roce 1988 ho společně založily Světová meteorologická organizace (WMO) a Program OSN pro životní prostředí (UNEP). Cílem činnosti IPCC je poskytovat vládám vědecké informace, které mohou využívat při tvorbě klimatických politik. Zprávy IPCC jsou klíčovými dokumenty pro mezinárodní klimatická vyjednávání. IPCC je organizace, kterou tvoří vlády členských států OSN nebo Světové meteorologické organizace. V současné době má 195 členů. Do práce IPCC se zapojují tisíce vědců a expertů. Do vypracování hodnotících zpráv IPCC přispívají vědci na dobrovolné bázi, vyhodnocují tisíce výzkumných prací, které jsou každoročně publikovány a zpracovávají na jejich základě obsáhlé souhrnné zprávy současného poznání o příčinách, dopadech a budoucích rizicích klimatické změny i jak adaptace a mitigace (zmírňování) mohou snížit tato rizika. Základem hodnotícího procesu IPCC je otevřené a transparentní hodnocení vědeckého poznání ze strany expertů a zástupců vlád z celého světa tak, aby byla zajištěna objektivita a diverzita pohledů a expertízy. Prostřednictvím hodnotících zpráv odhaluje IPCC kde existuje vědecká shoda a kde je potřeba dalšího výzkumu. Vlastní výzkum IPCC neprovádí. **Více o IPCC:** www.ipcc.ch/about/

Zprávy IPCC: <https://www.ipcc.ch/reports/>

Šestá hodnotící zpráva (AR6): <https://www.ipcc.ch/assessment-report/ar6/>

AR6 Fact Sheet IPCC: https://www.ipcc.ch/site/assets/uploads/2021/06/Fact_sheet_AR6.pdf

Celá zpráva WG II AR6 (Dopady, adaptace a zranitelnost):

<https://www.ipcc.ch/report/sixth-assessment-report-working-group-ii>

Kontakty

Tisková konference v Praze (panelisté):

Radim Tolasz, Český hydrometeorologický ústav, radim.tolasz@chmi.cz, tel. 724 178 146

Anna Kárníková, Hnutí DUHA, anna.karnikova@hnutiduha.cz, tel. 773 768 769

Miroslav Trnka, Ústav pro výzkum globální změny AV ČR, mirek_trnka@yahoo.com, tel. 725 950 927

Robert Štojanov, Mendelova univerzita, stojanov@centrum.cz, stojanov.org

Tatána Míková, redakce počasí České televize, Tatana.Mikova@ceskatelevize.cz

Zástupci pořadatelských organizací:

Michal Broža, kancelář OSN v Praze, broza@un.org, tel. 724 020 611

Pavel Jungwirth, Učená společnost České republiky, pavel.jungwirth@uochb.cas.cz, tel. 220 183 184

Bedřich Moldan, Centrum pro otázky životního prostředí UK, bedrich.moldan@czp.cuni.cz, tel. 603 114 338

Jitka Martínková, Klimatická koalice, jitka.martinkova@klimatickakoalice.cz, tel. 728 399 452

Radim Šrám, Komise pro životní prostředí Akademie věd ČR, radim.sram@iem.cas.cz, tel. 724 185 002